

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Затверджую

Заступник ректора
з навчальної роботи

 Світлана ГІЛІНА

«28» 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медсестринство у системі надання медичної допомоги за
принципом сімейної медицини

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»
Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Медсестринство у системі надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини» для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Бугрім Т.В. - доцент кафедри медсестринства

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від 26.09.2023р.

Завідувач кафедри медсестринства Габрель Р.Т.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		2-й	
		Семестр	
		3-й	
		Лекції	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 4 год.		16 год.	
	Семінарські, практичні		
	32год.		
	Лабораторні		
	- год.		
	Самостійна робота		
	72 год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 120 год.: 48 год. – аудиторні заняття, 72 год. – самостійна робота (37 % до 63 %).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти здобувачам у засвоєнні знань та навичок проведення обстеження пацієнтів різного віку, виявлення скарг пацієнтів, здійснення догляду та опіки над ними, проведення диспансерного спостереження, реабілітаційних заходів, профілактичної та протиепідемічної роботи на підвідомчій дільниці.

Завдання навчальної дисципліни:

сформувати знання:

загальних принципів організації роботи медичної сестри на дільниці;

нормативних документів, які регламентують роботу відділення (амбулаторії) сімейної медицини;

етіологію, чинники ризику, класифікацію, клінічні ознаки, стандарти лабораторних та інструментальних досліджень, принципи лікування нозологічних форм, які найчастіше трапляються у загальній практиці в межах фельдшерської компетенції;

вікових аспектів захворювань;

ознак критичних станів та методика надання невідкладної медичної допомоги;

основ медичної етики та деонтології;

основ асептики та антисептики; фармакологічну дію найпоширеніших медичних препаратів, методику введення та можливі ускладнення;

основних принципів диспансеризації, реабілітації та профілактики найпоширеніших у практиці сімейної медицини захворювань.

Навчити

проводити клінічне обстеження пацієнта при найпоширеніших захворюваннях;

встановлювати діагноз;

надавати невідкладну медичну допомогу в разі критичних станів;

володіти прийомами реанімації;

проводити профілактичну та протиепідемічну роботу на дільниці;

брати активну участь у проведенні диспансеризації та реабілітаційних заходів при найпоширеніших захворюваннях;

пропагувати медичні та санітарно-гігієнічні знання серед населення дільниці;

вести передбачену законодавством медичну документацію.

У результаті вивчення курсу здобувач освіти оволодіває такими здатностями

I. Загальнопредметні:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;

- навички міжособистісної взаємодії;

- здатність приймати обґрунтовані рішення;

- здатність працювати в команді;

- здатність діяти на основі етичних міркувань.

II. Фахові:

-Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці.

-Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка, діагноз) обмежень, можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

-Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

-Профілактична діяльність медичної сестри направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

-Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

У результаті вивчення курсу здобувач оволодіває такими компетентностями:

- *загальні компетентності:*
- ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
- ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Мати глибокі знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує постійного оновлення та інтеграції знань. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Мати досконалі знання державної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
- ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Використовувати стратегії спілкування. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.
- ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії. Знати закони та способи міжособистісної взаємодії. Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії. Використовувати навички міжособистісної взаємодії. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.
- ЗК 13. Здатність діяти та знати основи етики та деонтології. Вміти застосовувати етичні навички.

- спеціальні (фахові) компетентності:
- СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. Мати спеціальні знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини). Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом. Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробний розвиток плоду до відповідної медичної документації. Нести відповідальність за якісний збір інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії, аускультатії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини, внутрішньоутробного розвитку плоду та за прийняття відповідних дій.
- СК 03. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. Мати спеціальні знання про потреби пацієнта/клієнта у різні періоди життя (включаючи процес вмирання). Вміти планувати та надавати медсестринську допомогу пацієнтам/клієнтам у різні періоди життя (включаючи процес вмирання). Вміти виконувати мед сестринські втручання, враховуючи особливості різних періодів життя. Вміти оцінювати та коректувати індивідуальні плани догляду за пацієнтом/клієнтом в різні вікові періоди. Вміти співпрацювати з особами, що доглядають за пацієнтом/клієнтом, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками в процесі вмирання пацієнта. Здатність комунікувати з різними людьми, дотичними до догляду та опіки над пацієнтами/клієнтами; створювати сприятливий мікроклімат при здійсненні мед сестринських втручань. Нести відповідальність за своєчасність та правильність виконання самостійних медсестринських втручань.
- СК 04 Застосовування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту. Мати спеціальні знання про гідне ставлення до пацієнта/клієнта, вимоги щодо забезпечення приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної

поведінки. Вміти забезпечувати пацієнту/клієнту при виконанні медсестринських втручань та дій приватність/інтимність/, конфіденційність, захист його прав. Вміти задовольняти фізичні, психологічні та духовні потреби пацієнта/клієнта на засадах транскультурального медсестринства. Підтримувати конфіденційність, захист прав пацієнта/клієнта при задоволенні його потреб, при цьому звертаючи увагу оточення на дотримання цих вимог. Самостійне і відповідальне виконання доручених мед сестринських втручань з дотриманням конфіденційності та прав пацієнта/клієнта, його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

- СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холистичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. Мати спеціальних знання про людину, її органи та системи; алгоритми та стандартні схеми призначення харчування при лікуванні захворювань. Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, характер харчування при лікуванні захворювань; забезпечувати руховий режим та особисту гігієну. Формувати та донести до пацієнта, фахівців висновки щодо харчування при лікуванні захворювання; залучати оточення пацієнта до задоволення гігієнічних та фізіологічних потреб. Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування при лікуванні захворювання, за своєчасність та акуратність виконання гігієнічних і фізіологічних процедур.
- СК 06. застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Мати спеціальні знання про людину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень. Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого. Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень. Нести відповідальність щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. Мати спеціальні знання про правила асептики, антисептики та інфекційної безпеки, при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта/клієнта. Вміти дотримуватись правил асептики, антисептики та

інфекційної безпеки при здійсненні догляду за пацієнтом, виконанні маніпуляцій та процедур, при різних видах переміщення та транспортування пацієнта/клієнта. Здатність комунікативно залучати оточення пацієнта/клієнта, медичних працівників для вирішення завдань інфекційної безпеки, здійснення його переміщення та транспортування. Нести персональну відповідальність за дотримання інфекційної безпеки в закладі охорони здоров'я, домашніх умовах, за безпечне переміщення та транспортування пацієнта/клієнта

- СК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я. Мати спеціальні знання про стандарти якості надання медичної допомоги медичними сестрами, методи профілактики різних захворювань, об'єм і методи інформування. Вміти проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань. Вміти інформувати пацієнта про ці захворювання. Залучення до даного виду діяльності компетентних фахівців профілактичної медицини, забезпечення навчання пацієнта. Вміти самостійно виконувати плани попередження захворювань та відповідати за їх якість та своєчасність захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини навчання пацієнта та членів його родини при різних захворюваннях. Ефективно навчати пацієнта і членів його родини (оточення) принципам здорового способу життя та профілактики різних захворювань. оточення методам запобігання поширення хвороб, заходам реабілітації.
- СК 09. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі.
- СК 12. Визначення групової належності лікарських засобів, особливостей їх фармакокінетики та фармакодинаміки Знати: - систему базових знань з фармакології та медичної рецептури; - систему базових знань з клінічної фармакології; - чинники, що спричиняють виникнення змін метаболізму внаслідок дії фармакологічних засобів, збільшенню ризику розвитку побічних явищ; - фармакокінетичні та фармакодинамічні параметри медикаментів та їх комбінацій; - особливості взаємодії лікарських засобів, корекцію небажаної дії ліків Вміти: - розбиратись в питаннях сумісності фармакологічних препаратів; - визначати можливі прояви побічної дії та симптоми передозування медикаментів, методи їх попередження і лікування; - враховувати особливості фармакокінетики та фармакодинаміки медикаментів при компромісній функції різних органів та систем. Уміння застосовувати клінічні протоколи при реалізації плану діагностики та лікування, враховуючи рекомендації лікуючого лікаря та погоджуючи свої дії з пацієнтом. Автономно та відповідально застосовувати знання фармакодинаміки та фармакокінетики при виконанні призначень лікаря.

- СК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження. Знати: клінічні прояви захворювань; - дані додаткових методів досліджень при різній патології. Вміти: - використовувати основні методи медсестринського обстеження пацієнтів різного профілю; - інтерпретувати результати додаткових методів дослідження; - обґрунтовувати призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії. Дотримання етичних принципів та деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням з метою отримання згоди для проведення досліджень та виконання призначень лікаря Здатність самостійно робити виважені висновки та обґрунтовані судження відповідно до результатів дослідження пацієнта.
- СК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах. Знати: - організацію медичної допомоги та особливості роботи медичної сестри у відділеннях інтенсивної терапії та реанімаційному відділенні. Вміти: - організовувати медичну допомогу у відділеннях інтенсивної терапії та реанімаційному відділенні. Володіти навичками психотерапії, спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням. Швидко орієнтуватися в ситуації, диференційовано підходити до етапності надання медичної допомоги при гострих станах надання невідкладної допомоги при різних видах гострих та термінальних станів. надавати невідкладну допомогу при гострих та термінальних станах; - виконувати реанімаційні заходи; - застосовувати сучасні інфузійні розчини відповідно до нормативно- директивних документів МОЗ України; Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
- СК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час. Знати: - етапи та зміст тактичної медицини; - обсяги та послідовність надання військово-медичної допомоги. Вміти: - проводити медичне сортування поранених та потерпілих; - транспортувати пацієнтів при термінальних станах, пораненнях, травмах та ушкодженнях з місць катастроф та бойових дій; - надавати невідкладну допомогу потерпілому в залежності від суті ушкодження. Володіти навичками психотерапії в спілкуванні з Пораненими та покаліченими. Відповідальність за правильність сортування та надання оптимальної медичної допомоги.
- *програмними результатами* навчання, які визначені освітньо-професійною програмою «Медсестринство» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 223 Медсестринство та яких повинні досягти здобувачі вищої освіти після завершення вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології», є:
- ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне й об'єктивне обстеження різних органів, систем пацієнта та оцінювати отримані дані в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їх родичами, хворою дитиною чи її батьками; уміти

- збирати скарги, анамнез захворювання та життя, алергологічний та епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.
- ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику, виявляти та оцінювати проблеми пацієнта в умовах закладів охорони здоров'я, непередбачуваних обставин та вміти: виявляти дійсні проблеми пацієнта; оцінювати їх першочерговість, установлювати медсестринський діагноз.
 - ПРН 3. Планувати медсестринські втручання в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, непередбачуваних обставин та вміти скласти план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку; здійснювати взаємозалежні медсестринські функції.
 - ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим та перехворілим населенням, його реабілітації, ДО в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, громаді та користуючись чинними наказами МОЗУ вміти: вести ДО населення; робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; вести облік груп здоров'я; розраховувати та оцінювати окремі показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання до кожного етапу; скласти комплекс реабілітаційних заходів залежно від профілю, перебігу, періоду захворювання; проводити перепис дитячого населення.
 - ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарнопротиепідемічного режиму, стабілізації функціонального стану організму, особистої гігієни, харчування пацієнта.
 - ПРН 9. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та іноземною мовами для реалізації академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.
 - ПРН 10. Застосовувати широкий спектр клінічних умінь й сучасних інноваційних діагностичних та лікувальних технологій з метою безпечного пацієнтоцентрованого догляду відповідно до клінічних протоколів та правових стандартів медсестринства.
 - ПРН 11. Інтерпретувати та враховувати у клінічній практиці особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії основних груп лікарських засобів.
 - ПРН 12. Виписувати, зберігати та використовувати основні параметри фармакокінетики фармакологічних засобів з метою їх раціонального призначення.
 - ПРН 13. Правильно організовувати зберігання та транспортування фармацевтичних товарів; прогнозувати можливі зміни їх хімічної структури та фізико-хімічних властивостей під впливом факторів зовнішнього середовища в процесі транспортування, зберігання та експлуатації.

- ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
- ПРН 15. Використовувати прості і доступні під час масових обстежень і спостережень методи, апаратуру біохімічного аналізу; володіти найбільш поширеними методиками біохімічного обстеження організму людини.
- ПРН 18. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу гострого невідкладного стану, а також в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
- ПРН 20. Своєчасно та належно вести медсестринську документацію відповідно до чинного законодавства, використовуючи необхідні комп'ютерні технології, здійснювати моніторинг та аналіз документації

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Впровадження сімейної медицини в Україні.

Тема 1. Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.

Концепція сімейної медицини. Основні принципи функціонування сімейної медицини. Реформування первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) за принципами сімейної медицини. Система підготовки кадрів для первинної ланки охорони здоров'я в Україні. Основні напрями діяльності сімейних медиків: профілактична робота, діагностично-лікувальна, протиепідемічна, санітарно-освітня та соціально-психологічна. Основні проблеми сімейної медицини на сучасному етапі.

Чинні нормативні документи МОЗ України щодо концепції сімейної медицини. Положення про амбулаторію (відділення) сімейних лікарів. Функціональні обов'язки медичної сестри на робочому місці. Організація роботи на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем. Консультації, орієнтовані на пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Медична документація.

Денний стаціонар, організація роботи та його профілі. Ведення домашніх стаціонарів, форми та профілі. Види відвідувань удома. Сумка сімейного лікаря для відвідувань удома. Комунікація між фельдшером, пацієнтом та членами родини. Медична етика та деонтологія в роботі медичної сестри. Моральна та правова відповідальність медичної сестри. Види професійних порушень, їх вплив на пацієнта. Посадові злочини медичної сестри та запобігання їм. Соціально-психологічна допомога населенню дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.

Тема 2. Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.

Санітарно-освітня робота медичної сестри. Гігієнічне виховання дітей і підлітків. Статеве виховання підлітків, підготовка їх до статевого життя. Профілактика ВІЛ-інфекції, СНІДу. Актуальність проблем профілактики паління, наркоманії, токсикоманії та алкоголізму серед населення. Медико-соціальні аспекти планування сім'ї. Роль сім'ї в соціально-економічному розвитку суспільства, поліпшенні демографічних процесів у країні. Проблеми зміцнення сім'ї, санологія. Сім'я та здоров'я. Роль сімейних медиків у формуванні здоров'я сім'ї та її членів.

Основні напрями діяльності сімейних медиків: профілактична робота, діагностично-лікувальна. Протиепідемічна, санітарно-освітня та соціально-психологічна.

Кредит 2. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини.

Тема 3. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини.

Первинна та вторинна профілактика. Диспансеризація — основа профілактики. Участь медичної сестри в проведенні диспансеризації населення дільниці. Роль загальної диспансеризації в ранньому виявленні онкопатології та туберкульозу. Участь медичної сестри у формуванні здорового способу життя, профілактиці захворювань.

Основні проблеми сімейної медицини на сучасному етапі.

Роль медичної сестри в проведенні профілактичної роботи на дільниці сімейної медицини.

Тема 4. Роль медичної сестри в охороні дитинства.

Організація допологового патронажу вагітних на дільниці сімейної медицини. Первинний патронаж новонародженого, патронажні візити до немовлят. Пропаганда грудного вигодовування. Організація спостереження за дітьми з груп ризику. Роль медичної сестри в профілактиці рахіту, гіпотрофії в дітей раннього віку.

Відповідальність сімейних медиків за здоров'я немовлят, дітей раннього віку. Проведення патронажних візитів до новонароджених, немовлят. Оцінювання стану здоров'я. Рекомендації щодо гігієнічного виховання, вигодовування немовлят. Пропаганда грудного вигодовування. Складання меню залежно від виду вигодовування, віку. Організація профілактичних

щеплень. Групи ризику дітей, у яких можуть виникнути післявакцинальні реакції та ускладнення.

Участь медичної сестри в профілактиці рахіту, гіпотрофій у дітей раннього віку. Антенатальна та постнатальна, неспецифічна і специфічна профілактика рахіту.

Тема 5. Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні.

Роль медичної сестри в профілактиці інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень в Україні. Післявакцинальні реакції та ускладнення. Загальні принципи протиепідемічної роботи, роль медичної сестри в її проведенні. Основні клінічні симптоми і синдроми інфекційних захворювань у практиці сімейної медицини.

Лихоманка: визначення, причини, класифікація. Інфекційні захворювання - основна причина лихоманки. Вікові аспекти проблем пацієнта при лихоманці. Лихоманка в новонародженого, немовляти. Гіпертермічний синдром, фебрильні судоми, участь медичної сестри в їх запобіганні. Лабораторне та інструментальне дослідження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Невідкладна долікарська медична допомога на догоспітальному етапі при гіпертермічному синдромі, фебрильних судамах.

Біль у горлі. Основні причини: ангіна, хронічний тонзиліт, гострий і хронічний фарингіт, дитячі інфекції (дифтерія, скарлатина). Обстеження пацієнта на догоспітальному етапі, спостереження, участь медичної сестри в їх проведенні. Схема повідомлення та протиепідемічні заходи при дифтерії, скарлатині. Особливості роботи з контактними. Правила виписування пацієнта в колектив. Роль імунопрофілактики дифтерії на дільниці.

Висипка. Основні причини: дитячі екзантематозні інфекції, кір, скарлатина, вітряна віспа, краснуха. Епідеміологія. Клінічна картина. Основні протиепідемічні заходи в колективі. Особливості догляду за пацієнтом у домашніх умовах. Правила виписування пацієнта в колектив.

Шлунково-кишкові розлади. Основні причини: дизентерія, сальмонельоз. Особливо небезпечні інфекції: холера. Клінічна картина. Протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Схема повідомлення. Особливості обстеження контактних.

Функціональні обов'язки медичної сестри в осередку особливо небезпечної інфекції. Чинні накази МОЗ України.

Вірусні гепатити: визначення, основні причини вірусних гепатитів А і В. Епідеміологія. Клінічна картина. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Спостереження за контактними. Роль медичної сестри в ранній діагностиці, профілактиці вірусних гепатитів на дільниці.

Тема 5. Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.

Синдром бронхіальної обструкції: бронхіальна астма. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, невідкладна допомога. Больовий синдром у лівій половині грудної клітки: причини. Ішемічна хвороба серця: клінічна картина стенокардії, інфаркту міокарда, діагностика, невідкладна допомога в разі виникнення нападу стенокардії та інфаркту міокарда. Роль медичної сестри в профілактиці ІХС. Синдром порушення серцевого ритму: класифікація аритмії, клінічні ознаки миготливої аритмії, екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, блокад. Діагностика та надання невідкладної допомоги. Синдром недостатності кровообігу: гострої судинної, гострої серцевої, хронічної недостатності кровообігу. Участь медичної сестри в наданні невідкладної допомоги та профілактиці ХНК.

Тема 6. Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини

Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини. Синдром гострого живота: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит. Синдром непрохідності кишок. Синдром шлунково-кишкових кровотеч, роль медичної сестри в їх профілактиці.

Обстеження пацієнта із синдромом гострого живота: перфорація виразки шлунку або дванадцятипалої кишки, гострий холецистит, гострий панкреатит, гостра кишкова непрохідність, гострий апендицит. Підготовка пацієнта і взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Опрацювання методики надання невідкладної медичної допомоги при гострому животі. Роль медичної сестри в профілактиці жовчнокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Синдром шлунково-кишкових кровотеч: найчастіші

причини, інструментально-лабораторна діагностика. Роль медичної сестри в профілактиці шлунково-кишкових кровотеч.

Кредит 3. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню.

Тема 7. Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.

Хронічні захворювання. Актуальність проблеми "хронізації" патології у підлітків і пацієнтів молодого віку. Роль санології та валеології в профілактиці захворювань, формуванні здорового способу життя серед населення. Особливості спостереження за пацієнтами різного віку з артеріальною гіпертензією в амбулаторних умовах. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.

Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта з конкретним захворюванням. Встановлення діагнозу. Оформлення пацієнтові направлень на діагностичні дослідження. Підготовка пацієнта і взяття крові з вени для лабораторних досліджень (біохімічних, імунологічних тощо). Підготовка пацієнта до рентгенологічних, ультразвукових досліджень. Проведення запису ЕКГ. Допомога сімейному лікарю в організації та веденні домашнього стаціонару в разі гіпертонічної хвороби. Виконання діагностичних і лікувальних призначень сімейного лікаря. Контроль за станом пацієнта в процесі лікування. Проведення моніторингу ЕКГ і артеріального тиску. Догляд за пацієнтом у домашніх умовах.

Участь медичної сестри в проведенні диспансерного спостереження за пацієнтом з конкретним захворюванням. Рекомендації щодо режиму, лікувальної дієти, раціонального працевлаштування, немедикаментозного лікування гіпертонічної хвороби.

Тема 8. Гіпертензивний синдром.

Гіпертензивний синдром. Актуальність проблеми. Завдання сімейних медиків щодо раннього виявлення артеріальної гіпертензії. Чинники ризику. Класифікація. Граничні показники артеріального тиску. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Гіпертонічна хвороба. Вікові аспекти. Артеріальна гіпертензія в підлітків, вагітних, геріатричних пацієнтів. Методи активного виявлення артеріальної гіпертензії. Ускладнення артеріальної гіпертензії (кризи, інфаркт міокарда, інсульт, недостатність кровообігу). Неускладнені та ускладнені кризи, стандарт надання допомоги. Участь медичної сестри в

профілактиці артеріальних гіпертензій. Етапи реабілітації, участь медичної сестри в її проведенні. Диспансерне спостереження. Періодичність спостереження за пацієнтом на дільниці. Особливості догляду в домашніх умовах.

Тема 9. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини

Суглобовий синдром. Визначення. Найчастіші причини: ревматоїдний артрит, ревматична хвороба, деформівний остеоартроз, захворювання крові (гемофілія). Етіологія захворювань суглобів. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні.

Ревматоїдний артрит. Чинники ризику. Особливості перебігу в пацієнтів різного віку. Ювенільний ревматоїдний артрит у дітей. Сучасні аспекти лікування. Санаторно-курортне лікування. Етапи реабілітації. Диспансерне спостереження. Участь медичної сестри в профілактиці.

Ревматична хвороба. Причини виникнення. Чинники ризику. Класифікація. Клінічні синдроми. Вікові аспекти. Перелік додаткових методів обстеження. Комплексний підхід до терапії. Диспансерний нагляд. Показання до консультації ревматолога, госпіталізації. Первинна та вторинна профілактика, участь медичної сестри в її проведенні. Прогноз захворювання.

Деформівний остеоартроз. Чинники ризику. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта. Реабілітаційні заходи. Участь медичної сестри в диспансеризації та профілактиці. Проведення обстеження пацієнта із суглобовим синдромом. Підготовка пацієнта і взяття крові з вени для біохімічного, імунологічного досліджень. Проведення запису ЕКГ. Встановлення діагнозу. Участь медичної сестри в медикаментозному лікуванні пацієнта. Складання комплексу ЛФК, участь медичної сестри в його проведенні. Навчання членів родини навичкам догляду за пацієнтом у домашніх умовах, контролю за станом його здоров'я.

Диспансеризація, участь медичної сестри в її проведенні. Реабілітація на амбулаторному етапі спостереження. Значення санаторно-курортного лікування. Роль медичної сестри в первинній і вторинній профілактиці захворювань опорно-рухової системи.

Кредит 4. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.

Тема 10. Синдром гіпер- і гіпоглікемії, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини

Найчастіша ендокринна патологія в практиці сімейної медицини. Актуальність проблеми. Структура захворюваності ендокринної системи на сучасному етапі. Синдром гіперглікемії: основні причини. Класифікація захворювань, які супроводжуються гіперглікемією. Синдром гіпоглікемії: основні причини. Клінічна картина.

Інсулінозалежний цукровий діабет (ІЗЦД, або I тип), інсулінонезалежний цукровий діабет (ІНЗЦД, або II тип). Методи активного виявлення. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Невідкладна медична допомога при комі (гіперглікемічній, гіпоглікемічній). Етапи реабілітації при цукровому діабеті. Участь медичної сестри в диспансерному спостереженні за пацієнтом. Соціальна адаптація пацієнта з цукровим діабетом. Профілактика, участь медичної сестри в її проведенні.

Тема 11. Синдром зоба

Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу. Основні причини виникнення. Класифікація нозологій, які супроводжуються гіпер- і гіпотиреозом. Дифузний тиреотоксичний зоб. Ендемічний зоб. Йододефіцитний стан. Методи активного виявлення. Реабілітація. Диспансеризація. Роль медичної сестри в проведенні йодної профілактики ендемічного зобу.

Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта з синдромом зобу. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнта. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних досліджень. Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря. Виконання призначень лікаря щодо медикаментозного лікування.

Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта із захворюваннями щитоподібної залози. Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу: причини, епідеміологія. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів. Підготовка пацієнтів до лабораторних та інструментальних досліджень (УЗД, пункція щитоподібної залози).

Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря: визначення рівня тиреоїдних гормонів у крові.

Дієтичне та медикаментозне лікування пацієнта, участь медичної сестри. Профілактика захворювань щитоподібної залози. Диспансеризація.

Профілактика нестачі йоду серед населення.

4. Структура навчальної дисципліни

№п/п	Теми	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кредит 1. Впровадження сімейної медицини в Україні.					
1	Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.	16	4	-	12
2	Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.	14	4	-	10
	Разом:	30	8	-	22
Кредит 2. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини					
3	Профілактична робота на дільниці сімейної медицини	6	2	-	4
4	Роль медичної сестри в охороні дитинства.	4	-	-	4
5	Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні	6	-	4	2
6	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.	8	-	6	2

7	Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини	6	-	4	2
	Разом:	30	2	14	14
Кредит 3. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню.					
8	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.	8	4	-	4
9	Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини	22	-	12	10
	Разом:	30	4	12	14
Кредит ІУ. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.					
10	Синдром гіпер-і гіпоглікемії.	14	2	2	10
11	Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини	16	-	4	12
	Разом:	30	2	6	22
	Усього	120	16	32	72

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит II. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини		
1.	<p>Противідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні.</p> <p><i>Роль медичної сестри в профілактиці інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень в Україні. Післявакцинальні реакції та ускладнення.</i></p> <p><i>Загальні принципи противідемічної роботи, роль медичної сестри в її проведенні. Основні клінічні симптоми і синдроми інфекційних захворювань у практиці сімейної медицини.</i></p> <p><i>Лихоманка. Біль у горлі. Висипка. Шлунково-кишкові розлади. Вірусні гепатити.</i></p>	4
2.	<p>Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.</p> <p><i>Синдром бронхіальної обструкції: бронхіальна астма. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, невідкладна допомога.</i></p> <p><i>Больовий синдром у лівій половині грудної клітки: причини.</i></p> <p><i>Ішемічна хвороба серця: клінічна картина стенокардії, інфаркту міокарда, діагностика, невідкладна допомога в разі виникнення нападу стенокардії та інфаркту міокарда.</i></p> <p><i>Роль медичної сестри в профілактиці ІХС.</i></p> <p><i>Синдром порушення серцевого ритму. Діагностика та надання невідкладної допомоги.</i></p> <p><i>Синдром недостатності кровообігу: гострої судинної, гострої серцевої, хронічної недостатності кровообігу. Участь медичної сестри в наданні невідкладної допомоги та профілактиці ХНК.</i></p>	6

3.	<p>Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини.</p> <p><i>Синдром гострого живота: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит. Синдром непрохідності кишок. Синдром шлунково-кишкових кровотеч, роль медичної сестри в їх профілактиці.</i></p> <p><i>Обстеження пацієнта із синдромом гострого живота: перфорація виразки шлунку або дванадцятипалої кишки, гострий холецистит, гострий панкреатит, гостра кишкова непрохідність, гострий апендицит. Підготовка пацієнта і взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</i></p> <p><i>Опрацювання методики надання невідкладної медичної допомоги при гострому животі. Роль медичної сестри в профілактиці жовчнокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки.</i></p> <p><i>Синдром шлунково-кишкових кровотеч: найчастіші причини, інструментально-лабораторна діагностика. Роль медичної сестри в профілактиці шлунково-кишкових кровотеч.</i></p>	4
Кредит III. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню		
4.	<p>Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини.</p> <p><i>Ускладнення артеріальної гіпертензії (кризи, інфаркт міокарда, інсульт, недостатність кровообігу). Неускладнені та ускладнені кризи, стандарт надання допомоги.</i></p> <p><i>Участь медичної сестри в профілактиці артеріальних гіпертензій. Етапи реабілітації, участь медичної сестри в її проведенні. Диспансерне спостереження. Періодичність спостереження за пацієнтом на дільниці. Особливості догляду в домашніх умовах.</i></p>	4

5.	<p>Синдром гіпер-і гіпоглікемії.</p> <p><i>Синдром гіпоглікемії: основні причини. Клінічна картина. Інсулінозалежний цукровий діабет (ІЗЦД, або I тип), інсулінонезалежний цукровий діабет (ІНЗЦД, або II тип). Методи активного виявлення. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Невідкладна медична допомога при комі (гіперглікемічній, гіпоглікемічній).</i></p> <p><i>Етапи реабілітації при цукровому діабеті. Участь медичної сестри в диспансерному спостереженні за пацієнтом. Соціальна адаптація пацієнта з цукровим діабетом. Профілактика, участь медичної сестри в її проведенні.</i></p>	10
6.	<p>Кредит ІУ. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.</p>	
7.	<p>Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини.</p> <p><u><i>Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.</i></u></p> <p><i>Обстеження пацієнта з синдромом зобу. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнта. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних досліджень.</i></p> <p><i>Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря. Виконання призначень лікаря щодо медикаментозного лікування. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта із захворюваннями щитоподібної залози. Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу: причини, епідеміологія. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів. Підготовка пацієнтів до лабораторних та інструментальних досліджень (УЗД, пункція щитоподібної залози). Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря: визначення рівня тиреоїдних гормонів у крові. Дієтичне та медикаментозне лікування пацієнта, участь медичної сестри. Профілактика</i></p>	4

	<i>захворювань щитоподібної залози. Диспансеризація. Профілактика нестачі йоду серед населення.</i>	
Всього		32

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит I. Впровадження сімейної медицини в Україні.		
1	Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.	12
2	Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.	10
Кредит II. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини		
3	Профілактична робота на дільниці сімейної медицини	4
4	Роль медичної сестри в охороні дитинства.	4
5	Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні	2
6	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.	2
7	Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини	2
Кредит III. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню		
8	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.	8
9	Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини	6
Кредит IV. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.		
10	Синдром гіпер-і гіпоглікемії.	10

11	Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини	12
Всього		72

7. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати).

- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

8. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і здобувачами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється на семінарських, практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною

базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів з дисципліни повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;

- мобільність і критичність мислення;

- володіння засобами обробки інформації;

- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою здобувачів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачами в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів, які отримують здобувачі під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час іспиту застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

діяльності		проекту (роботи), практики	
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Перелік питань для іспиту.

1. Предмет і завдання загальної медицини (сімейної медицини). Історія розвитку. Основні напрямки розвитку.
2. Сучасні уявлення про структуру ПМСД.
3. Особливості роботи сімейного лікаря. Принципи сімейного обслуговування. Облікова документація в сімейній медицині.
4. Організація сімейного лікаря. Функції та зміст роботи сімейного лікаря.
5. Деонтологія та етика відносин сімейного лікаря з пацієнтом і родиною.
6. Вирішення соціально-медичних проблем родини. Оцінка показників діяльності.
7. Сімейна та страхова медицина в Україні.
8. Організація контролю якості при різних видах страхування.
9. Структура страхового поліса в ПМСД.
10. Сучасні методи інформаційного забезпечення амбулаторій сімейного лікаря.
11. Впровадження телемедицини в практику сімейного лікаря.
12. Метод скринінгу в сімейній медицині.
13. Головні принципи доказової медицини.
14. Поняття про здоров'я, проміжний стан, хворобу.
15. Функціональні клінічні синдроми в практиці сімейного лікаря. 16. Загальні принципи укріплення здоров'я.
16. Класифікація та значення факторів ризику.
17. Сучасні погляди на профілактику, диспансеризацію.
18. Показання та протипоказання для ведення хворих в амбулаторних умовах.

19. Переваги надання медичної допомоги в денних стаціонарах.. Показання до ведення хворих вдома, організація стаціонару на дому.
- 20.. Проведення медико-соціальної та трудової експертизи в амбулаторних умовах.
- 21.. Складання генеалогічного дерева сім'ї.
- 22.. Складові поетапної програми профілактики захворювань сім'ї. Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі в практиці сімейного лікаря.
23. Принципи та роль сімейного лікаря в наданні невідкладної допомоги в місті та на селі.
24. Причини виникнення раптової смерті.
25. Надання допомоги при зупинці серцевої діяльності.
26. Надання допомоги при первинній зупинці функції зовнішнього дихання.
27. Надання допомоги з гострим коронарним синдромом на догоспітальному етапі
28. Особливості надання допомоги при генералізованих та локальних судомах.
29. Причини втрати свідомості.
30. Надання невідкладної допомоги при втраті свідомості.
31. Надання невідкладної допомоги при порушеннях ритму.
32. Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі при астматичному статусі.
33. Надання невідкладної допомоги при пожежах, покусаннях.
34. Надання невідкладної допомоги при електротравмах.
35. Надання невідкладної допомоги при утопленнях
36. Надання невідкладної допомоги при дії низьких та високих температур. Роль сімейного лікаря у виконанні національних програм України по боротьбі з артеріальною гіпертензією, цукровим діабетом.
37. Опанування навичками встановлення здоров'я, раннього виявлення відхилень від норми та ранньої діагностики захворювань.
38. Планування проведення скринінгу та моніторингу здоров'я.
39. Опанування навичками ведення хворих в амбулаторних умовах.
40. Виявляти наявність основних клінічних симптомів та синдромів при первинному контакті з пацієнтом.
41. Вміти проводити збір анамнезу захворювання, життя, страхового анамнезу, епідеміологічного анамнезу.
42. Застосування об'єктивних методів обстеження : загальний огляд, перкусія, аускультация та пальпація органів з метою виявлення загальних та специфічних ознак захворювань. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження.
43. Проводити диференційний діагноз, вміти обґрунтовувати його при найбільш поширених захворюваннях терапевтичного профілю.
- 44.. Визначення необхідного обсягу показів та протипоказів до лабораторних, інструментальних, апаратних досліджень. Організація своєчасного виконання і знання правил підготовки хворого до

обстеження. Інтерпретація результатів досліджень крові, сечі, калу, харкотиння, спинномозкової рідини, кислотнолужного балансу, даних функціональних досліджень органів дихання, кровообігу, травлення, печінки, нирок та інших органів та систем, даних ультразвукового та рентгенологічних досліджень.

45. Встановлення клінічного діагнозу, визначення тактики ведення хворого.
46. Обґрунтування плану і показів до медикаментозного або оперативного лікування хворого з урахуванням його стану. Визначення показів до госпіталізації хворих та її організація. Організація стаціонару вдома. Застосування методів реабілітації.
47. Проведення профілактики захворювань та аналізу ефективності диспансеризації.
48. Організація санітарно-просвітницької роботи з метою пропаганди здорового способу життя.
49. Вміти проводити профілактичні заходи при вакцинації.
50. Вміти заповнювати та аналізувати облікову документацію закладів сімейної медицини.
51. Вміти спілкуватися з пацієнтом і родиною.
52. Розробляти плани ведення хворих в умовах страхової медицини.
53. Вміти аналізувати дані автоматизованої диспансеризації.
54. Вміти аналізувати дані телеметричного спостереження за функціональними показниками хворих при серцево-судинних захворюваннях (порушення ритму, ішемічна хвороба серця, артеріальна гіпертензія).
55. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях серцево-судинної системи.
56. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях бронхо-легеневої системи.
57. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях системи травлення.
58. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях сечо-видільної системи.
59. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях опорно-рухового апарату.
60. Вміти складати програми ведення хворих в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях крові – анеміях.
66. Взаємодія сімейного лікаря з вторинним і третинним рівнями надання медичної допомоги.
61. Проведення медико-соціальної та трудової експертизи непрацездатності в амбулаторних умовах. Заповнення необхідних документів на ЛКК та медикосоціальної експертної комісії.
62. Консультування в контексті невиліковного захворювання, близької смерті. Поняття консультування, навички консультування, етичні принципи. Догляд та психологічна підтримка невиліковно хворого та його близьких.

63. Поняття синдрому емоційного вигорання та методи профілактики. Повідомлення поганих новин.
64. Правові аспекти паліативної та хоспісної допомоги. Нормативно-правова база з питань паліативної та хоспісної допомоги. Етичні та соціально-правові проблеми евтаназії.
65. Організація паліативної та хоспісної допомоги в світі та Україні, актуальність і перспективи розвитку. Місце та роль сімейного лікаря.
66. Особливості організації надання ПХД дітям.
67. Рівні надання ПХД, форми, медичні заклади, контингенти обслуговування.
68. Хоспіс. Організація, завдання і зміст роботи. Структура, штати. 76. Особливості медико-соціального забезпечення населення літнього віку.
69. Мультидисциплінарний підхід в ПХД.
70. Психологічні аспекти підтримки невиліковно хворого та його близьких.
71. Духовні аспекти підтримки невиліковно хворого та його близьких.
72. Соціальні аспекти підтримки невиліковно хворого та його близьких.
73. Невідкладні стани в контексті невиліковного захворювання та близької смерті.
74. Особливості ведення хворих на цукровий діабет та інші ендокринологічні захворювання в термінальних стадіях.
75. Клінічна класифікація болю. Поняття хронічного больового синдрому. Механізми виникнення болю в інкурабельних хворих. Принципи лікування хронічного больового синдрому, сучасні схеми лікування.
76. Характеристика препаратів, що використовуються в паліативній допомозі. Лікування хронічного болю: опіюїди, ко-анальгетики, ад'ювантні середники. Сучасні схеми лікування, індивідуальний підхід.
77. Фізіологічні та патофізіологічні особливості проведення реанімаційних заходів в контексті термінального стану невиліковного захворювання.
78. Етично-правові проблеми евтаназії.
79. Особливості обстеження важко хворих, в тому числі дітей, з обмеженим прогнозом життя.
80. Особливості загального та спеціального догляду за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами

11. Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Методичні розробки проведення практичних занять.
3. Комплекти завдань для комплексних контрольних робіт.
4. Матеріали лекцій та практичних занять для мультимедійних презентацій.

5. Методичні рекомендації щодо організації лекційних, практичних занять, індивідуально-дослідної роботи, самостійної роботи студентів, виконання курсових робіт, дипломних робіт.

12. Рекомендована література

1. Гиріна О.М., Пасієшвілі Л.М., Попік Г.С. Сімейна медицина у 3 книгах. Київ, Медицина, 2019.
2. Генофонд і здоров'я - можливості сімейного лікаря в контексті профілактики захворювань // О.І. Тимченко та ін. К: 2019. – С. 71.
3. Москаленко В.Ф., Гиріна О.М. Організаційні основи сімейної медицини. Том 1. Київ, Медицина, 2017.
4. Москаленко В.Ф., Гиріна О.М. Найбільш поширені захворювання в практиці сімейного лікаря. Том 2. Київ, Медицина, 2018.
5. Склярів Е.Я., Мартинюк І.О., Лемішко Б.Б. Поліклінічна справа і сімейний лікар. Київ, 2013.
6. Хвистюк О.М., Рогожин Б.А., Короп А.Ф. Обсяги профілактичної, діагностичної та лікувальної роботи лікаря загальної практики - сімейного лікаря. Харків, 2020.
7. Боднар Г. В. Паліативна медична допомога / Г.В. Боднар, І.С. Вітенко, О.Ю. Попович. — Донецьк: Донеччина, 2014. — 80 с. 55
8. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / [В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 559 с.
9. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за дітьми з ВІЛ-інфекцією / [М. Л. Аряєв, Н. В. Котова, О. О. Старець та ін.]. – К.: Кобза, 2013. – 168 с. 72 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Президент України – www.president.gov.ua.
2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
4. Міністерство охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua>.
5. Міністерство економіки України – www.me.gov.ua.
6. Міністерство фінансів України – www.minfin.gov.ua.
7. Державна податкова адміністрація України – www.sta.gov.ua.
8. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua.
9. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
10. Організація об'єднаних націй – www.un.org/russian/esa/index.html.